

twitter
@zwnne

ACADEMIE VOOR OVERHEIDSJURISTEN

Wet bescherming persoonsgegevens en enige andere privacywetgeving

Gerrit-Jan Zwenne
16 september 2013 Den Haag

---

artefacts from
the future

---

programma

de context

- privacy en de privacywet
- de **spelers**
- betrokkene
- verantwoordelijke
- bewerker
- college bescherming persoonsgegevens
- functionaris

het **speelveld**

- verwerking persoonsgegevens
- bestand
- persoonlijk of huishoudelijk
- journalistiek
- territoriale werking

en de spel**regels**

- verwerkingsgrondslag
- doelbinding
- bewaren
- beveiligen
- bijzondere gegevens en bsn
- enz.

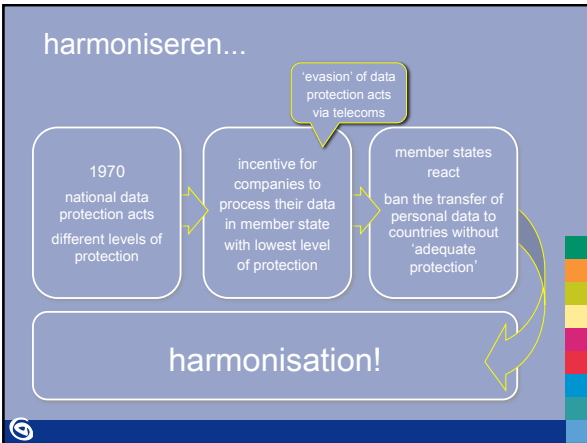

---

privacyrichtlijn 95/46/EG

grondslag

- Art. 95 (100A) EG

doelen

waarborgen bescherming

- van de fundamentele rechten en vrijheden van natuurlijke personen, inzonderheid van het recht op persoonlijke levenssfeer

wegnemen belemmeringen

- m.b.t. vrije verkeer persoonsgegevens tussen lidstaten om redenen die verband houden met deze bescherming

maatregelen inzake essentiële aanpassing van de wettelijke en bestuurlijke bepalingen [...] die de instelling van de interne markt betreffen

---

---

proposal for a... general data protection regulation

Art. 14(2) (16(2)) VwvU

- new (extended) definitions, adjusted material scope and extended territorial scope
- accountability, privacy impact assessment and data protection officer obligations
- data protection breach notification obligations, extreme data minimization, a right to data portability and a right to be forgotten.

Article 21 Restrictions

1. Member State law may restrict by way of a legislative measure the scope of Art. 5(a) - (e) and Art. 11-20, 32, when such necessary and proportionate measure in a democratic society to safeguard:

- (c) other public interests eg monetary, budgetary and taxation matters

---

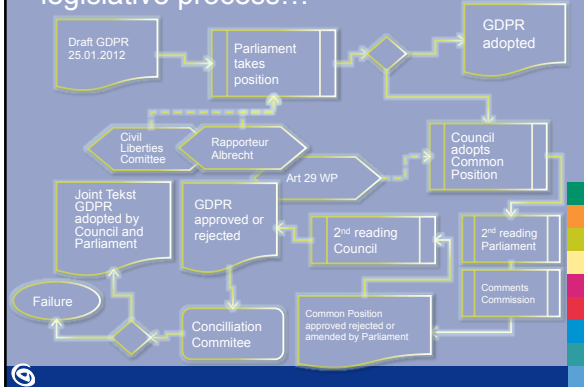

---

legislative process...

Wet bescherming persoonsgegevens

- implementatie van privacyrichtlijn 95/46/EG
- omnibus-karakter
- kaderwet met gelaagd karakter

geconditioneerde zelfregulering..!

---

meer privacywetten

- Grondwet, EVRM**
  - privacy, communicatiegeheim
  - beperking nodig in een democratische samenleving
- Telecomwet**
  - verkeers- en locatiegegevens, spyware en 'cookies', spam en telemarketing enz.

WvG, WvG, WvG, WvG, WvG enz

Algemene wet inzake rijksbelastingen
Algemene wet bestuursrecht

---

betrokkenen, verantwoordelijken, bewerken, functionaris en college

DE SPELERS

---

de spelers

- betrokkene
  - degene op wie de gegevens betrekking hebben *data subject*
  - natuurlijke persoon
- verantwoordelijke
  - heeft zeggenschap over doel en wijze van verwerking
  - natuurlijk persoon of rechtspersoon, of bestuursorgaan *controller*
- bewerker
  - bewerkt gegevens t.b.v. verantwoordelijke zonder aan zijn of haar rechtstreeks gezag te zijn onderworpen *processor*
- CBP
  - d.w.z. College bescherming persoonsgegevens *data protection authority*
  - toezichthouder m.b.t. verwerking persoonsgegevens
- FG
  - functionaris voor de gegevensbescherming *privacy officer*

---

verantwoordelijke

- zeggenschap over doel en middelen van verwerking
    - formeel juridisch, maar ook feitelijk of functioneel
    - wie beslist over bewaartermijnen, verstrekking, inzageverzoeken, etc?
- aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer geldende maatstaven moeten worden bezien aan welke natuurlijke persoon, rechtspersoon of bestuursorgaan de betreffende verwerking moet worden toegerekend*
- uitgangspunt bij de invulling van het begrip «verantwoordelijke» is de bestaande structuur van het civielrechtelijke en bestuursrechtelijke personen- en organisatierecht*
- binnen de overheid zullen als verantwoordelijke te kwalificeren zijn: de afzonderlijke ministers op rijksniveau, het college van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koningin op provinciaal niveau en het college van B&W en de burgemeester op gemeentelijk niveau (MVT)*

---

bewerker

- verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van en onder verantwoordelijkheid van verantwoordelijke

...het bepalen van de doeleinden van de verwerking en de zeggenschap daarover doorslaggevend. Of en hoeverre de bewerker de details van verwerkingswijze van persoonsgegevens kan bepalen hangt in grote mate af van [...] de overeenkomst [met de] verantwoordelijke

"d.w.z. overeenkomstig diens instructies en onder diens (uitdrukkelijke) verantwoordelijkheid.

De bewerker is allereerst een buiten de organisatie van de verantwoordelijke staande persoon of instelling.

[D]e bewerker [...] neemt geen beslissingen over het gebruik van de gegevens, de verstrekking aan derden en andere ontvangers, de duur van de opslag van de gegevens etc."

---

geautomatiseerde verwerking persoonsgegevens

HET SPEELVELD

---

verwerking persoonsgegevens

persoonsgegevens
• gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon

verwerking
• elke handeling m.b.t. persoonsgegevens

kost het een onevenredige inspanning om aan de hand van het gegeven de desbetreffende natuurlijke persoon te identificeren. 2

a.o. verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikking stelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens (enzovoorts)

---

wel of geen persoonsgegevens?

1. verwerking van persoonsgegevens op naam → "dhr. Scheringa heeft bij de DSB-bank een krediet tot €1000.000"
2. identiteit van betrokkene kan met beschikbare middelen (telefoonboek, kentekenregister enz.) alsnog worden achterhaald → combinatie beroep, woonplaats en leeftijd
→ postcode, huisnummer met abonneebestand enzovoorts
3. identificatie kan slechts met disproportionele aanwending van geld, mankracht enz. → identificatie door de computer kost vele dagen

---

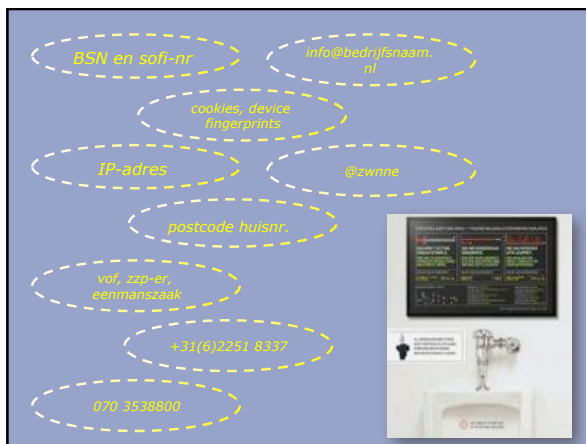

---

naam van rechtspersoon

Vrij Wb A/don 16 Februari 2012 L/JN BV6127 (StreetView)

4.8. [...] De naam van een rechtspersoon waarin de naam van een natuurlijk persoon is verwerkt kan niet zonder meer beschouwd worden als een gegeven dat betrekking heeft op die natuurlijke persoon en daarmee onder de werkingssfeer van de Wbp worden gebracht. De band tussen een natuurlijk persoon en de rechtspersoon die zijn naam draagt kan immers zeer divers zijn. Zelfs is mogelijk dat iedere band ontbreekt of op zeker moment gaat ontbreken zonder dat dit tot naamswijziging van de rechtspersoon leidt. Door [eiser] c.s. zijn geen feiten of omstandigheden gesteld waarom in dit geval de naam van de stichting gevestigd op de [Astraat nr] te [woonplaats], door de doorsnee gebruiker van de informatiediensten van Google met hem als persoon die ter plaatse verblijft in verband zal worden gebracht.

---

overledenen

Van 4 tot 11 december 2003 (LN 419693) (digitaal monument)

"De Wbp is slechts van toepassing op gegevens die betrekking hebben op identificeerbare natuurlijke personen die nog in leven zijn. Een identificeerbare persoon is blijkens de wetgeschiedenis een persoon wiens identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld. Uit de enkele vermelding "overlevend kind" uit het gezin van haar wel op de website te vermelden vader kan haast onmogelijk -laat staan zonder onevenredige inspanning- worden afgeleid dat eiseres de dochter is van die in 1942 in Auschwitz vermoorde vader. Eiseres is dan ook geen identificeerbare persoon in de zin van de Wbp. Dat wordt zij ook niet als de gegevens van haar overleden familieleden, zoals zij heeft betoogd, zouden moeten worden aangemerkt als persoonsgegevens van haarzelf, omdat juist voor nabestaanden van de holocaust deze gegevens betreffende hun familiegeschiedenis een belangrijk deel van henzelf zouden vormen. Het beroep op de Wbp kan eiseres derhalve niet baten"

---

toepassing

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerking persoonsgegevens
  - soms ook handmatig verwerking
- uitzonderingen
  - verwerking t.b.v. persoonlijke of huishoudelijke doeleinden
  - Politiewet, Wet Gba, WJD, Kieswet enz

bepaalde uitzondering voor verwerking met journalistieke, artistieke of literaire doeleinden

Art. 29 Opinie Sociale Netwerken 2009

"wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerkdienst toegankelijk is of de gegevens kunnen worden geadresseerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer"

---

journalistieke uitzondering → artistiek, literaire

niet van toepassing

- informatieplicht (art. 33, 34)
- bijzondere gegevens (art. 17-23);
- meldingsplicht (art. 27 - 30);
- rechten betrokkenen (art. 35-42);
- toezicht CBP (art. 51 - 75)
- doorgifteverbod (art. 76 - 78)

Art. 3 Wbp

wel van toepassing

- minderjarigheid (art. 5)
- zorgvuldigheid (art. 6)
- verzameldoel (art. 7)
- grondslag (art. 8)
- doelbinding, bewaren (art. 9 - 10)
- bovenmatigheid (art. 11)
- beveiliging (art. 13)
- verantwoordelijke en bewerker (art. 14)
- gedragscodes (art. 25)
- schadevergoeding (art. 49)

---

verwerkingsgrondslagen, verzamel- en verwerkingsdoelen,
doelbinding, kwaliteit en beveiliging van gegevens, transparantie

DE SPELREGELS

---

rechtmatige verwerking

verwerkingsgronden

- toestemming
- overeenkomst
- wettelijke plicht
- publiekrechtelijke taak enz.

verzameldoel

- welbepaald
- gerechtvaardigd
- én uitdrukkelijk omschreven

doelbinding

- verdere verwerking niet onverenigbaar met verzameldoel

bewaren

- niet langer dan nodig voor verzameldoel

---

proportionaliteit & subsidiariteit

privacyinbreuk niet onevenredig in verhouding tot belang waarvoor gegevens worden verwerkt

belang kan niet op andere, minder belastende wijze worden gerealiseerd

HR 9 september 2011 L/JN BQ8097 (BKR-registratie)

3.3 als de betrokkene erop wijst [...] dat bij een bepaalde verwerking van gegevens met zijn belangen onvoldoende rekening is gehouden, zal de verwerker de afweging alsnog moeten maken op basis van de dan bekende feiten en omstandigheden

3.3 als de betrokkene nadere gegevens verschaft, kan dit tot een nieuwe en meer volledige afweging aanleiding geven

4.8 in alle gevallen waarin gegevens mogen worden verwerkt moet worden voldaan aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit...

dit als wordt verwerkt o.b.v. wettelijke plicht of publiekrechtelijke taak

nering and showing
